

සංයුක්ත නිකාය > නිදාන වර්ගය > අභිසමය සංයුක්තං > මහා වර්ගය

සුසීම සුත්තං

අපි ප්‍රඥා විමුක්ත උදවියයි(ප්‍රඥාවකරණ කොට ගෙන මිදීම)

මා හට අසන්නට ලැබුණේ මේ විදිහටයි. ඒ දිනවල භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඩසිටියේ රජගහ නුවර ලෙනෙහුන්ගේ අභයභූමිය වූ චේඨවනාරාමයේ. ඒ කාලයේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට බොහෝ ලාභ සත්කාර ලැබුණා. ගෞරවාදර ලැබුණා. ගරු බුහුමන් ලැබුණා. වැදුම් පිදුම් ලැබුණා. යටහත් පහත්කම් ලැබුණා. ඒ වගේම සිවුරු පිණ්ඩපාත සේනාසන ගිලන්පස ලැබුණා. භික්ෂු සංඝයා වහන්සේටත් බොහෝ ලාභ සත්කාර ලැබුණා. ගෞරවාදර ලැබුණා. ගරු බුහුමන් ලැබුණා. වැදුම් පිදුම් ලැබුණා. යටහත් පහත්කම් ලැබුණා. ඒ වගේම සිවුරු පිණ්ඩපාත සේනාසන ගිලන්පස ලැබුණා.

නමුත් අන්‍යාගමිකාර තාපසාදීන්ට ලාභ සත්කාර ලැබුණේ නෑ. ගෞරවාදර ලැබුණේ නෑ. ගරු බුහුමන් ලැබුණේ නෑ. වැදුම් පිදුම් ලැබුණේ නෑ. යටහත් පහත්කම් ලැබුණේ නෑ. ඒ වගේම සිවුරු පිණ්ඩපාත සේනාසන ගිලන්පස ලැබුණේ නෑ. ඒ කාලයේ සුසීම කියන තාපසයන් විශාල තාපස පිරිසක් සමඟ රජගහ නුවරමයි හිටියේ. එතකොට සුසීම තවුසාගේ පිරිස සුසීම තවුසාට මෙහෙම කිව්වා. “ආයුෂ්මත් සුසීමයෙනි, මෙහෙ එන්න. දැන් ඔබ ශ්‍රමණ ගෞතමයන් ළඟ මහණ වෙන්න ඕන. ඊට පස්සේ ඔබ එතැනින් ධර්මය ඉගෙන ගෙන ඇවිත් අපිට උගන්වන්න. එතකොට අපි ඒ ධර්මය ඉගෙන ගෙන ගිහියන්ට බණ කියමු. එතකොට අපිත් බොහෝ ලාභසත්කාර ලබමු. ගෞරවාදර ලබමු. ගරු බුහුමන් ලබමු. වැදුම් පිදුම් ලබමු. යටහත් පහත්කම් ලබමු. ඒ වගේම සිවුරු පිණ්ඩපාත සේනාසන ගිලන්පස ලබමු.” “එසේය, ආයුෂ්මතුනි” කියලා සිය පිරිසට පිළිතුරු දීපු සුසීම තවුසා ආයුෂ්මත් ආනන්ද තෙරුන් ළඟට ගියා. ගිහිත් ආයුෂ්මත් ආනන්ද තෙරුන් සමඟ පිළිසඳර කතාබහේ යෙදුණා. පිළිසඳර කතාබහේ යෙදිලා එකත්පස්ව වාඩිවුණා. එකත්පස්ව වාඩිවුණ සුසීම තවුසා ආයුෂ්මත් ආනන්ද තෙරුන්ට මෙහෙම කිව්වා. “ප්‍රිය ආයුෂ්මත් ආනන්දයන් වහන්ස, මමත් ඔය ශාසනය තුළ ධර්ම විනයේ හැසිරෙන්නට හරිම කැමතියි” කිව්වා.

එතකොට ආයුෂ්මත් ආනන්ද තෙරුන් සුසීම තවුසාත් කැටුව භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ළඟට පැමිණියා. පැමිණිලා භාග්‍යවතුන් වහන්සේට වන්දනා කරලා එකත්පස්ව වාඩිවුණා. එකත්පස්ව වාඩිවුණ ආයුෂ්මත් ආනන්ද තෙරුන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙහෙම කිව්වා. “ස්වාමීනී, මේ සුසීම තවුසා මෙහෙම කියනවා. ‘ප්‍රිය ආයුෂ්මත් ආනන්දයන් වහන්ස, මමත් ඔය ශාසනය තුළ ධර්ම විනයේ හැසිරෙන්නට හරිම කැමතියි’ කියලා.” “එහෙම නම් පින්වත් ආනන්ද, ඔය සුසීමව පැවිදි කරන්න” ඉතින් සුසීම තවුසා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ළඟ පැවිදි වුණා. උපසම්පදා වුණා.

ඒ කාලයේ බොහෝ භික්ෂූන් වහන්සේලා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත පැමිණ අරහත්වය ප්‍රකාශ කරනවා. ‘ඉපදීම ක්ෂය වුණා. බඹසර වාසය සම්පූර්ණ කළා. කළ යුතු දේ කළා. ආයෙමත් නිවන පිණිස යළි කළ යුතු දෙයක් නැතැ’යි කියලා. ඉතින් ආයුෂ්මත් සුසීමයන්ට ද බොහෝ භික්ෂූන් වහන්සේලා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සමීපයේ ‘ඉපදීම ක්ෂය වුණා, බඹසර වාසය සම්පූර්ණ කළා, කළ යුතු දේ කළා, ආයෙමත් නිවන පිණිස යළි කළ යුතු දෙයක් නැතැ’යි කියලා අරහත්වය ප්‍රකාශ කිරීම අසන්නට ලැබුණා.

එතකොට ආයුෂ්මත් සුසීමයන් ඒ භික්ෂූන් ළඟට ගියා. ගිහිත් ඒ භික්ෂූන් සමඟ පිළිසඳර කතාබහේ යෙදුණා. පිළිසඳර කතාබහෙන් පසු එකත්පස්ව වාඩි වුණා. එකත්පස්ව වාඩිවුණ ආයුෂ්මත් සුසීමයන් ඒ භික්ෂූන්ගෙන් මෙහෙම අහනවා. “ප්‍රිය ආයුෂ්මතුන් වහන්සේලා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සමීපයේ ‘ඉපදීම

ක්ෂය වුණා. බඹසර වාසය සම්පූර්ණ කළා. කළ යුතු දේ කළා. ආයෙමත් නිවන පිණිස යළි කළ යුතු දෙයක් නැතැ'යි කියලා අරහත්වය ප්‍රකාශ කළා නෙව. ඒක ඇත්තක්ද?" "එසේය, ප්‍රිය ආයුෂ්මතුනි"

"එහෙම නම් ඔය ආයුෂ්මතුන් වහන්සේලා ඔය විදිහට දන්නවා නම්, ඔය විදිහට දකිනවා නම් නොයෙක් ආකාර වූ සෘද්ධි බලයනුත් ලබල ඇති නේද? ඒ කියන්නේ එක්කෙනෙක්ව ඉඳගෙන බොහෝ දෙනෙක් වගේ පෙනී හිටින්න පුළුවන්ද? බොහෝ දෙනෙක්ව ඉඳගෙන එක්කෙනෙක් වගේ පෙනී හිටින්න පුළුවන්ද? පෙනිලාත් නොපෙනිලාත් බිත්ති හරහට පවුරු හරහට ඒවායේ වැදෙන්නේ නැතුව ආකාශේ යනවා වගේ යන්න පුළුවන්ද? මහ පොළොවෙන් වතුරේ ගිලෙනවා මතු වෙනවා වගේ කිමිදෙන්න පුළුවන්ද? කුරුල්ලෙක් ඉගිලෙනවා වගේ පළඟක් බැඳගෙන අහසින් යන්න පුළුවන්ද? මේ සා මහානුභාව සම්පන්න ඉරත්, හඳත් අතින් පිරිමදින්න පුළුවන්ද? බ්‍රහ්ම ලෝකය දක්වාම මේ කයෙන් අධිපති භාවයක් පවත්වන්නට පුළුවන්ද?" "අනේ නෑ! ප්‍රිය ආයුෂ්මතුනි."

"එහෙම නම් ඔය ආයුෂ්මතුන් වහන්සේලා ඔය විදිහට දන්නවා නම්, ඔය විදිහට දකිනවා නම්, මිනිස් හැකියාව ඉක්මවා ගිය දිව්‍ය ශ්‍රවණය මගින් දුර වූත්, ළග වූත් දිව්‍ය මනුෂ්‍ය ශබ්ද අසන්නට පුළුවන්ද?" "අනේ නෑ! ප්‍රිය ආයුෂ්මතුනි."

"එහෙම නම් ඔය ආයුෂ්මතුන් වහන්සේලා ඔය විදිහට දන්නවා නම්, ඔය විදිහට දකිනවා නම් අනිත් සත්වයන්ගේ අනිත් උදවියගේ සිත විනිවිද දකිනවා ඇති නේද? ඒ කියන්නේ සරාගී සිත සරාගී සිතක්ය කියලා දන්නවා නේද? විරාගී සිත විරාගී සිතක්ය කියලා දන්නවා නේද? ද්වේෂ සහිත සිත ද්වේෂ සහිත සිතක්ය කියලා දන්නවා නේද? මෝහ සහිත සිත මෝහ සහිත සිතක්ය කියලා දන්නවා නේද? මෝහ රහිත සිත මෝහ රහිත සිතක්ය කියලා දන්නවා නේද? හැකිලූන සිත හැකිලූන සිතක්ය කියලා දන්නවා නේද? විසිරුණු සිත විසිරුණු සිතක්ය කියලා දන්නවා නේද? ධ්‍යාන සහිත සිත ධ්‍යාන සහිත සිතක්ය කියලා දන්නවා නේද? ධ්‍යාන රහිත සිත ධ්‍යාන රහිත සිතක්ය කියලා දන්නවා නේද? ශ්‍රේෂ්ඨ සිත ශ්‍රේෂ්ඨ සිතක්ය කියලා දන්නවා නේද? උසස් සිත උසස් සිතක්ය කියලා දන්නවා නේද? වඩාත් උසස් සිත වඩාත් උසස් සිතක්ය කියලා දන්නවා නේද? සමාහිත සිත සමාහිත සිතක්ය කියලා දන්නවා නේද? අසමාහිත සිත අසමාහිත සිතක්ය කියලා දන්නවා නේද? විමුක්තියට පත් සිත විමුක්තියට පත් සිතක්ය කියලා දන්නවා නේද? විමුක්තියට පත් නොවුණ සිත විමුක්තියට පත් නොවුණ සිතක්ය කියලා දන්නවා නේද?" "අනේ නෑ! ප්‍රිය ආයුෂ්මතුනි."

"එහෙම නම් ඔය ආයුෂ්මතුන් වහන්සේලා ඔය විදිහට දන්නවා නම්, ඔය විදිහට දකිනවා නම් නොයෙක් ආකාර වූ කලින් ගත කරපු ජීවිත ගැන සිහි කරන්න පුළුවන් ඇති නේද? ඒ කියන්නේ, එක ජීවිතයක්, ජීවිත දෙකක්, ජීවිත තුනක්, ජීවිත හතරක්, ජීවිත පහක්, ජීවිත දහයක්, ජීවිත විස්සක්, ජීවිත තිහක්, ජීවිත හතළිහක්, ජීවිත පනහක්, ජීවිත සියයක්, ජීවිත දහසක්, ජීවිත ලක්ෂයක්, නොයෙක් ආකාර වූ වැනසීගෙන යන කල්පත්, නොයෙක් ආකාර වූ වැඩිගෙන යන කල්පත්, නොයෙක් ආකාර වූ වැනැසී ගෙන යන්නා වූද, වැඩෙන්නා වූද කල්පයන් ගැන සිහි කරන්නට පුළුවන් නේද? ඒ කාලෙ මගේ නම මේකයි, මගේ කුලය මේකයි, මගේ හැඩරුව මෙහෙමයි, මේවා තමයි කෑවෙ බිව්වෙ. සැප දුක් වින්දේ මෙහෙමයි. මැරිල ගියේ මෙහෙමයි. එතැනින් වුත වෙලා අසවල් තැන උපන්නා. එතකොට ඒ කාලෙ මගේ නම මේකයි. මගේ කුලය මේකයි. මගේ හැඩරුව මෙහෙමයි. මේවා තමයි කෑවෙ, බිව්වෙ. සැප දුක් වින්දේ මෙහෙමයි. මැරිල

ගියේ මෙහෙමයි. එතැනින් වුන වෙලා මෙතැන උපන්නා කියලා කරුණු සහිතව වැටහීම් සහිතව නොයෙක් ආකාරයෙන් කලින් ගත කරපු ජීවිත ගැන සිහි කරන්න පුළුවන් නේද?” “අනේ නෑ! ප්‍රිය ආයුෂ්මතුනි.”

“එහෙම නම් ඔය ආයුෂ්මතුන් වහන්සේලා ඔය විදිහට දන්නවා නම්, ඔය විදිහට දකිනවා නම් මිනිස් දර්ශන පටය ඉක්මවා ගිය දිවැස් නුවණින්, වුන වෙන උපදින සත්වයන්ව දකින්නට පුළුවන් නේද? පහත් වූත්, උසස් වූත්, ලස්සන වූත්, කැන වූත්, යහපත් ගති ඇත්තා වූත්, අයහපත් ගති ඇත්තා වූත්, කර්මානුරූපව ගමනක් යන සත්වයන්ව දකින්නට පුළුවන් නේද? ඒකාන්තයෙන්ම මේ සත්වයන් කයින් පව් කරගෙන, වචනයෙන් පව් කරගෙන, මනසින් පව් කරගෙන ආර්යයන් වහන්සේලාට අපහාස කරලා, මිත්‍යා දෘෂ්ටික වෙලා, මිත්‍යා දෘෂ්ටික වැඩපිළිවෙලක යෙදිලා කය බිඳි මරණයට පත්වෙලා සැප රහිත වූ නපුරු ගති ඇති යටට වැටෙන නරකාදියේ ඉපදිලා ඉන්නවා නෙව. ඒකාන්තයෙන්ම මේ සත්වයන් කයින් පින් කරගෙන, වචනයෙන් පින් කරගෙන, මනසින් පින් කරගෙන, ආර්යයන් වහන්සේලාට උපස්ථාන කරලා, සමයක් දෘෂ්ටික වෙලා, සමයක් දෘෂ්ටික වැඩපිළිවෙලක යෙදිලා කය බිඳි මරණයට පත්වෙලා සුන්දර ගති ඇති සුගතියේ ඉපදිලා ඉන්නවා නෙව කියලා ඔය විදිහට මිනිස් දර්ශන පටය ඉක්මවා ගිය දිවැස් නුවණින් වුන වෙන උපදින සත්වයන්ව දකින්නට පුළුවන් නේද? පහත් වූත්, උසස් වූත් ලස්සන වූත්, කැන වූත් යහපත් ගති ඇත්තා වූත් අයහපත් ගති ඇත්තා වූත් කර්මානුරූපව ගමනක් යන සත්වයන්ව දකින්නට පුළුවන් නේද?” “අනේ නෑ! ප්‍රිය ආයුෂ්මතුනි.”

“එහෙම නම් ඔය ආයුෂ්මතුන් වහන්සේලා ඔය විදිහට දන්නවා නම්, ඔය විදිහට දකිනවා නම් රූප ධ්‍යාන ඉක්මවා ගිය අරුපි වූ ශාන්ත විමෝක්ෂයක් වේ නම් අන්න ඒ සමාධීන් ඔබ විසින් කයින් ස්පර්ශ කරගෙන ද ඉන්නේ?” “අනේ නෑ! ප්‍රිය ආයුෂ්මතුනි.” “එහෙම නම් දැන් ඔය ආයුෂ්මතුන් වහන්සේලා කියපු මේ කාරණයට අනුව ඔය තත්ව එකක්වත් ඇති කරගෙන නෑ. එතකොට ප්‍රිය ආයුෂ්මතුනි, ඕක කොහොමද වුණේ?” “ප්‍රිය ආයුෂ්මත් සුසීම, අපි කවුරුත් ප්‍රඥා විමුක්ත උදවියයි.” “අනේ ප්‍රිය ආයුෂ්මතුනි, ඔබවහන්සේලා ඔය කෙටියෙන් කියපු කාරණාවේ අර්ථය විස්තර වශයෙන් මට තේරෙන්නේ නෑ. මට ඔය ආයුෂ්මතුන් වහන්සේලා කෙටියෙන් පැවසූ කාරණාවේ අර්ථය විස්තර වශයෙන් දැනගැනීම පිණිස ආයුෂ්මතුන් වහන්සේලා අනේ ඒ විදිහට කියා දෙනු මැනැව.” “ප්‍රිය ආයුෂ්මත් සුසීම, ඔබ තේරුම් ගත්තා හෝ වේවා, ඔබ තේරුම් නොගත්තා හෝ වේවා කොහොම වුණත් අපි ප්‍රඥා විමුක්ත උදවියයි.”

එතකොට ආයුෂ්මත් සුසීමයන් අසුනෙන් නැගිටලා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත ගියා. ගිහිත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට වන්දනා කරලා එකත්පස්ව වාඩිවුණා. එකත්පස්ව වාඩිවුණු ආයුෂ්මත් සුසීමයන් ඒ හික්ෂුන් සමඟ යම්තාක් කතා බහ කළා නම්, ඒ සියල්ලම භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැළ කළා.

“පින්වත් සුසීම, ඉස්සෙල්ලාම ඇතිවෙන්නේ ධම්මයීනි ඤාණයයි. ඊට පස්සේ තමයි නිවන අවබෝධ වෙන්නේ.” “ස්වාමීනී, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් ඔය කෙටියෙන් පවසා වදාළ කාරණාවේ අර්ථය විස්තර වශයෙන් මට තේරෙන්නේ නෑ. මට ඔය භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කෙටියෙන් පවසා වදාළ කාරණාවේ අර්ථය විස්තර වශයෙන් දැනගැනීම පිණිස භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අනේ ඒ විදිහට කියා දෙන සේක්වා!”

“පින්වත් සුසීම, ඔබ තේරුම් ගත්තා හෝ වේවා, ඔබ තේරුම් නොගත්තා හෝ වේවා කොහොම වුණත් ඉස්සෙල්ලාම ඇතිවෙන්නේ ධම්මයීනි ඤාණයයි. ඊට පස්සේ තමයි නිවන අවබෝධ වෙන්නේ. පින්වත් සුසීම, මේ ගැන ඔබ මොකක්ද හිතන්නේ? රූපය නිත්‍යයයිද? අනිත්‍යයයිද?” “ස්වාමීනී, අනිත්‍යයි.” “යමක් අනිත්‍ය නම්, ඒක දුකක්ද? නැත්නම් සැපක්ද?” “ස්වාමීනී,

දුකයි.” “යමක් අනිත්‍ය නම්, දුක නම්, වෙනස් වෙන ස්වභාවයට අයිති නම්, ඒ දෙය ‘මේක මගේ, මේ තමයි මම, මේ තමයි මගේ ආත්මය’ කියලා මුළාවෙන් ගන්න එක හරිද?” “අනේ ස්වාමීනී, ඒක වැරදියි.” “වේදනාව නිත්‍යද? අනිත්‍යද?” “ස්වාමීනී, අනිත්‍යයි.”(පෙ).... “සඤ්ඤාව නිත්‍යද? අනිත්‍යද?” “ස්වාමීනී, අනිත්‍යයි.”(පෙ).... “සංස්කාර නිත්‍යද? අනිත්‍යද?” “ස්වාමීනී, අනිත්‍යයි.”(පෙ).... “විඤ්ඤාණය නිත්‍යද? අනිත්‍යද?” “ස්වාමීනී, අනිත්‍යයි.” “යමක් අනිත්‍ය නම්, ඒක දුකක්ද? නැත්නම් සැපක්ද?” “ස්වාමීනී, දුකයි.” “යමක් අනිත්‍ය නම්, දුක නම්, වෙනස් වෙන ස්වභාවයට අයිති නම්, ඒ දෙය ‘මේක මගේ, මේ තමයි මම, මේ තමයි මගේ ආත්මය’ කියලා මුළාවෙන් ගන්න එක හරිද?” “අනේ ස්වාමීනී, ඒක වැරදියි.”

“එහෙම නම් පින්වත් සුසීම, අතීත අනාගත වර්තමාන වූ යම්කිසි රූපයක් ඇත්නම්, තමා තුළ වේවා, බාහිර හෝ වේවා, ගොරෝසු හෝ වේවා, සියුම් හෝ වේවා, පහත් හෝ වේවා, උසස් හෝ වේවා, දුර හෝ වේවා, ළඟ හෝ වේවා, ඒ සියලු රූප ‘මේක මගේ දෙයක් නොවෙයි. මේ මම නම් නොවෙයි. මේක මගේ ආත්මය නොවෙයි’ කියලා දියුණු කරපු ප්‍රඥාවෙන් අවබෝධ කරගන්න ඕන. අතීත අනාගත වර්තමාන වූ යම්කිසි වේදනාවක් ඇත්නම්(පෙ).... අතීත අනාගත වර්තමාන වූ යම්කිසි සඤ්ඤාවක් ඇත්නම්(පෙ).... අතීත අනාගත වර්තමාන වූ යම්කිසි සංස්කාර ඇත්නම්(පෙ).... අතීත අනාගත වර්තමාන වූ යම්කිසි විඤ්ඤාණයක් ඇත්නම් තමා තුළ වේවා, බාහිර හෝ වේවා, ගොරෝසු හෝ වේවා, සියුම් හෝ වේවා, පහත් හෝ වේවා, උසස් හෝ වේවා, දුර හෝ වේවා, ළඟ හෝ වේවා, ඒ සියලු විඤ්ඤාණ ‘මේක මගේ දෙයක් නොවෙයි. මේ මම නම් නොවෙයි. මේක මගේ ආත්මය නොවෙයි’ කියලා දියුණු කරපු ප්‍රඥාවෙන් අවබෝධ කරගන්න ඕන.

පින්වත් සුසීම, ඔය විදිහට දකින ශ්‍රැතවත් ආර්ය ශ්‍රාවකයා රූපය ගැනත් අවබෝධයෙන්ම කළකිරෙනවා. වේදනාව ගැනත් අවබෝධයෙන්ම කළකිරෙනවා. සඤ්ඤාව ගැනත් අවබෝධයෙන්ම කළකිරෙනවා. සංස්කාර ගැනත් අවබෝධයෙන්ම කළකිරෙනවා. විඤ්ඤාණය ගැනත් අවබෝධයෙන්ම කළකිරෙනවා. කළකිරීම නිසා නොඇලී යනවා. නොඇලීම නිසා නිදහස් වෙනවා. නිදහස් වුණ විට මං දැන් නිදහස් කියලා අවබෝධයෙන්ම දන්නවා. ඉපදීම ක්ෂය වුණා. බඹසර වාසය සම්පූර්ණ කළා. කළ යුතු දේ කළා. ආයෙමත් නිවන පිණිස යළි කළ යුතු දෙයක් නැතැයි කියලා අවබෝධ වෙනවා.

පින්වත් සුසීම, ජරාමරණ තියෙන්නේ ඉපදීම හේතු කොටගෙන බව දකිනවා නේද?” “එහෙමයි ස්වාමීනී” “ඉපදීම තියෙන්නේ භවය හේතු කොටගෙන බව දකිනවා නේද?” “එහෙමයි ස්වාමීනී” “භවය තියෙන්නේ උපාදාන හේතු කොටගෙන බව දකිනවා නේද?” “එහෙමයි ස්වාමීනී” “උපාදාන තියෙන්නේ තණ්හාව හේතු කොටගෙන බව දකිනවා නේද?” “එහෙමයි ස්වාමීනී” “තණ්හාව තියෙන්නේ විදීම හේතු කොටගෙන බව දකිනවා නේද?” “එහෙමයි ස්වාමීනී” “විදීම තියෙන්නේ ස්පර්ශය හේතු කොටගෙන බව(පෙ).... ස්පර්ශය තියෙන්නේ ආයතන හය හේතු කොටගෙන බව(පෙ).... ආයතන හය තියෙන්නේ නාමරූප හේතු කොටගෙන බව(පෙ).... නාමරූප තියෙන්නේ විඤ්ඤාණය හේතු කොටගෙන බව(පෙ).... විඤ්ඤාණය තියෙන්නේ සංස්කාර හේතු කොටගෙන බව(පෙ).... සංස්කාර තියෙන්නේ අවිද්‍යාව හේතු කොටගෙන බව දකිනවා නේද?” “එහෙමයි ස්වාමීනී”

“පින්වත් සුසීම, ජරාමරණ නිරුද්ධ වන්නේ ඉපදීම නිරුද්ධ වීමෙන් බව දකිනවා නේද?” “එහෙමයි, ස්වාමීනී” “ඉපදීම නිරුද්ධ වන්නේ භවය නිරුද්ධ වීමෙන් බව දකිනවා නේද?” “එහෙමයි, ස්වාමීනී” “භවය නිරුද්ධ වන්නේ උපාදාන නිරුද්ධ වීමෙන් බව දකිනවා නේද?” “එහෙමයි, ස්වාමීනී” “උපාදාන නිරුද්ධ

වන්නේ තණ්හාව නිරුද්ධ වීමෙන් බව දකිනවා නේද?" "එහෙමයි, ස්වාමීනී" "තණ්හාව නිරුද්ධ වන්නේ විදීම නිරුද්ධ වීමෙන් බව දකිනවා නේද?" "එහෙමයි, ස්වාමීනී" "විදීම නිරුද්ධ වන්නේ ස්පර්ශය නිරුද්ධ වීමෙන් බව(පෙ).... ස්පර්ශය නිරුද්ධ වන්නේ ආයතන හය නිරුද්ධ වීමෙන් බව(පෙ).... ආයතන හය නිරුද්ධ වන්නේ නාමරූප නිරුද්ධ වීමෙන් බව(පෙ).... නාමරූප නිරුද්ධ වන්නේ විඤ්ඤාණය නිරුද්ධ වීමෙන් බව(පෙ).... විඤ්ඤාණය නිරුද්ධ වන්නේ සංස්කාර නිරුද්ධ වීමෙන් බව(පෙ).... සංස්කාර නිරුද්ධ වන්නේ අවිද්‍යාව නිරුද්ධ වීමෙන් බව දකිනවා නේද?" "එහෙමයි, ස්වාමීනී"

"එහෙම නම් පින්වත් සුසීම, ඔය විදිහට දන්නවා නම්, ඔය විදිහට දකිනවා නම් නොයෙක් ආකාර වූ සෘද්ධි බලයනුත් ලබල ඇති නේද? ඒ කියන්නේ එක්කෙනෙක්ව ඉඳගෙන බොහෝ දෙනෙක් වගේ පෙනී හිටින්න පුළුවන්ද? බොහෝ දෙනෙක්ව ඉඳගෙන එක්කෙනෙක් වගේ පෙනී හිටින්න පුළුවන්ද? පෙනිලාත් නොපෙනිලාත් බිත්ති හරහට පවුරු හරහට ඒවායේ වැදෙන්නේ නැතුව ආකාශේ යනවා වගේ යන්න පුළුවන්ද? මහ පොළොවෙන් වතුරේ ගිලෙනවා මතු වෙනවා වගේ කිමිදෙන්න පුළුවන්ද? කුරුල්ලෙක් ඉගිලෙනවා වගේ පළහක් බැඳගෙන අහසින් යන්න පුළුවන්ද? මේ සා මහානුභාව සම්පන්න ඉරත්, හඳත් අතින් පිරිමදින්න පුළුවන්ද? බ්‍රහ්ම ලෝකය දක්වාම කයෙන් අධිපති භාවයක් පවත්වන්නට පුළුවන්ද?" "අනේ නෑ! ස්වාමීනී."

"එහෙම නම් පින්වත් සුසීම, ඔය විදිහට දන්නවා නම්, ඔය විදිහට දකිනවා නම්, මිනිස් හැකියාව ඉක්මවා ගිය දිව්‍ය ශ්‍රවණය මගින් දුර වූත්, ළග වූත් දිව්‍ය මනුෂ්‍ය ශබ්ද අසන්නට පුළුවන්ද?" "අනේ නෑ! ස්වාමීනී."

"එහෙම නම් පින්වත් සුසීම, ඔය විදිහට දන්නවා නම්, ඔය විදිහට දකිනවා නම් අතින් සත්වයන්ගේ අතින් උදවියගේ සිත විනිවිද දකිනවා ඇති නේද? ඒ කියන්නේ සරාගී සිත සරාගී සිතක්ය කියලා දන්නවා නේද?(පෙ).... විමුක්තියට පත් නොවුණ සිත විමුක්තියට පත් නොවුණ සිතක්ය කියලා දන්නවා නේද?" "අනේ නෑ! ස්වාමීනී."

"එහෙම නම් පින්වත් සුසීම, ඔය විදිහට දන්නවා නම්, ඔය විදිහට දකිනවා නම් නොයෙක් ආකාර වූ කලින් ගත කරපු ජීවිත ගැන සිහි කරන්න පුළුවන් ඇති නේද? ඒ කියන්නේ, එක ජීවිතයක්,(පෙ).... කරුණු සහිතව වැටහීම් සහිතව නොයෙක් ආකාරයෙන් කලින් ගත කරපු ජීවිත ගැන සිහි කරන්න පුළුවන් නේද?" "අනේ නෑ! ස්වාමීනී."

"එහෙම නම් පින්වත් සුසීම, ඔය විදිහට දන්නවා නම්, ඔය විදිහට දකිනවා නම් මිනිස් දර්ශන පථය ඉක්මවා ගිය දිවැස් නුවණින්, වුත වෙන උපදින සත්වයන්ව දකින්නට පුළුවන් නේද?(පෙ).... කර්මානුරූපව ගමනක් යන සත්වයන්ව දකින්නට පුළුවන් නේද?" "අනේ නෑ! ස්වාමීනී."

"එහෙම නම් පින්වත් සුසීම, ඔය විදිහට දන්නවා නම්, ඔය විදිහට දකිනවා නම් රූප ධ්‍යාන ඉක්මවා ගිය අරුපී වූ ශාන්ත විමෝක්ෂයක් වේ නම් අන්න ඒ සමාධීන් ඔබ විසින් කයින් ස්පර්ශ කරගෙන ද ඉන්නේ?" "අනේ නෑ! ස්වාමීනී."

"එහෙම නම්, දැන් පින්වත් සුසීම කියපු මේ කාරණයට අනුව ඔය තත්ව එකක්වත් ඇති කරගෙන නෑ. එතකොට සුසීම, **ඕක කොහොමද වුණේ?**" එතකොට ආයුෂ්මත් සුසීමයන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ සිරිපා ඉදිරියේ සිරසින් වැඳ වැටුණා. "අනේ ස්වාමීනී, මගේ අතින් වරදක් සිදුවුණා. **අඥාන බාලයෙක් වගේ, මෝඩයෙක් වගේ, අදක්ෂයෙක් වගේ**

ඒ වරද මාව යට කරගෙන ගියා. මේ වගේ ඉතා යහපත් ලෙස දේශනා කොට වදාළ ධර්ම විනය තිබෙන ශාසනයේ මං මහණ වුණේ ධර්මය සොරකම් කරන්නෙක් හැටියටයි. අනේ, ස්වාමීනී, භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මගෙන් සිදුවෙච්ච ඒ වරදට මාගේ ඉදිරි සංවරය පිණිස වරදක් වශයෙන් පිළිගන්නා සේක්වා!”

“පින්වත් සුසීම, ඇත්තෙන්ම ඔබ අඤාන බාලයෙක් වගේ, මෝඩයෙක් වගේ, අදක්ෂයෙක් වගේ ඒ වරද ඔබ ව යට කරගෙන ගියා. මේ වගේ ඉතා යහපත් ලෙස දේශනා කොට වදාළ ධර්ම විනය තිබෙන ශාසනයේ ඔබ මහණ වුණේ ධර්මය සොරකම් කරන්නෙක් හැටියට නෙව. පින්වත් සුසීම, ඕක මේ වගේ දෙයක්. අපරාධ කරපු සොරෙක්ව රජතුමාට පෙන්වනවා කියලා හිතමු. ‘දේවයන් වහන්ස, මෙන්ත ඔබවහන්සේට වරද කරපු ඒ සොරා. මොහුට කැමති දඬුවමක් නියම කළ මැනැව්. එතකොට රජතුමා ඔහුට මෙහෙම කියනවා. ‘ඒයි! හවතීනි, යවු. දැන් මේ මිනිහව දැඩි වරපටින් දැන් පිටුපසට කොට බැඳලා, හිස බු ගාලා, නපුරු හඬ ඇති බෙර වාදනය කරමින් පාරක් පාරක් ගානේ හංදියක් හංදියක් ගානේ අරගෙන ගිහින් දකුණු දොරටුවෙන් නික්මිලා, නුවරට දකුණු පැත්තේ දී හිස ගසා දමාපල්ලා’ කියලා. එතකොට රාජ පුරුෂයෝ මේ මිනිහව දැඩි වරපටින් දැන් පිටුපසට කොට බැඳලා, හිස බු ගාලා, නපුරු හඬ ඇති බෙර වාදනය කරමින් පාරක් පාරක් ගානේ, හංදියක් හංදියක් ගානේ අරගෙන ගිහින් දකුණු දොරටුවෙන් නික්මිලා නුවරට දකුණු පැත්තේදී හිස ගසා දමනවා.

පින්වත් සුසීම, ඔබ මොකක්ද ඒ ගැන හිතන්නේ? අර පුද්ගලයා ඒ කාරණය මුල් කොට දුක් දොම්නස් විඳිනවා නේද?” “එහෙමයි, ස්වාමීනී”

“පින්වත් සුසීම, අර පුද්ගලයා ඒ කාරණය මුල් කොට යම් දුකක් දොම්නසක් විඳිනවා නම්, මේ වගේ ඉතා යහපත් ලෙස දේශනා කොට ඇති ධර්ම විනය ඇති මේ ශාසනයේ ධර්මය සොරකම් කරන කෙනෙකුගේ යම් පැවිද්දක් වෙයි නම්, ඒ හේතුවෙන් අර දුකටත් වඩා හයානක විපාකවලට මුහුණ දෙන්නට සිදු වෙනවා. අනික, නිරයේ ඉපදීමටත් හේතු වෙනවා. නමුත් පින්වත් සුසීම, ඔබ වරද, වරද වශයෙන්ම දැකලා ධර්මයට අනුකූලව පිළියම් කරනවා නෙව. ඔබගේ ඒ වරද අපි පිළිගන්නවා. **පින්වත් සුසීම, යම්**

කෙනෙක් වරද, වරද වශයෙන් දැකලා ධර්මයට අනුකූල විදිහට පිළියම් කරනවා නම්, මත්තෙහි සංවරභාවය පත්වෙනවා නම් ඒක මේ ආර්ය විනයෙහි අභිවාද්ධියක්මයි.

සුසීම සූත්‍රය නිමා විය.

හික්බු තෙවිජ්ජා - ත්‍රිවිද්‍යා ඇත්තෝ

හික්බු ජලභිඤ්ඤා - ඡබභිඤා ඇත්තෝ

හික්බු උභතොභාගවමුත්තා- අරුප සමාපත්තියෙන් රුපකයින් ද මාභියෙන් නාමකයින්ද යන දෙකින් මිදුනු ඇත්තෝ.

හික්බු පඤ්ඤාවමුත්තානි- තේවිජ්ජාදිභාවයට නො පැමිණ රහත් ඇත්තෝ